

**GUJARAT TECHNOLOGICAL UNIVERSITY****Diploma Engineering Sem. - IV - Examination – June- 2011****Subject code: 341903****Subject Name: PLANT MAINTENANCE & SAFETY****Date: 08/06/2011****Time: 02:30 pm – 05:00 pm****Total Marks: 70****Instructions:**

1. Attempt all questions.
2. Make suitable assumptions wherever necessary.
3. Figures to the right indicate full marks.
4. English version is Authentic

- Q.1** (a) Define maintenance. Explain in brief primary and secondary functions of maintenance department. **07**
- (b) Differentiate between preventive maintenance and breakdown maintenance. **07**
- Q.2** (a) Explain various methods of reducing wear. **07**
- (b) Define corrosion. Explain (1) Stress corrosion **07**  
(2) Galvanic corrosion
- OR**
- (b) Explain in brief basic methods for corrosion prevention. **07**
- Q.3** (a) State various recovery methods. **07**  
Explain chromium plating method with neat sketch.
- (b) What is decision tree? List steps involved in preparing a decision tree. **07**
- OR**
- Q.3** (a) Explain in brief the factors affecting the choice of recovery methods. **07**
- (b) Prepare a decision tree to locate the fault when the petrol engine fails to start. **07**
- Q.4** (a) State the need of cleaning of machine parts. **07**  
Explain the methods of degreasing and cleaning of machine parts.
- (b) What is Repair Complexity? **07**  
Explain the use of repair complexity in machine maintenance program.
- OR**
- Q. 4** (a) (i) List the steps involved in dismantling subassemblies. **04**  
(ii) State the factors to be considered in periodic inspection. **03**
- (b) Define preventive maintenance. **07**  
State the advantages of preventive maintenance.
- Q.5** (a) List the aids to good preventive maintenance and explain how they increase the efficiency and effectiveness of preventive maintenance. **07**
- (b) (i) Explain 'VEIN' analysis. **04**  
(ii) Explain the need of condition monitoring. **03**
- OR**
- Q.5** (a) Define an accident. **07**  
State the results of an accident in industry.
- (b) (i) State the advantages of reconditioning. **04**  
(ii) Explain the term 'Erection'. **03**  
List the equipment used in erection work.

|          |   |                                                                                                                                      |          |
|----------|---|--------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|----------|
| પ્રશ્ન-૧ | અ | નિભાવની વ્યાખ્યા આપો. નિભાવ વિભાગનાં પ્રાથમિક અને ગૌણ કાર્યો સમજાવો.                                                                 | ૦૭       |
|          | બ | પ્રિવેન્ટીવ મેઇન્ટેનન્સ અને બ્રેકડાઉન મેઇન્ટેનન્સ વચ્ચેનો તફાવત સમજાવો.                                                              | ૦૭       |
| પ્રશ્ન-૨ | અ | ઘસારો ઘટાડવાની જુદીજુદી રીતો સમજાવો.                                                                                                 | ૦૭       |
|          | બ | ખવાણની વ્યાખ્યા આપો.<br>સમજાવો : ૧. સ્ટ્રેસ ખવાણ ૨. ગેલ્વેનિફ ખવાણ<br>અથવા                                                           | ૦૭       |
|          | બ | ખવાણ રોકવા માટેની મુખ્ય પદ્ધતિઓ ટૂંકમાં સમજાવો.                                                                                      | ૦૭       |
| પ્રશ્ન-૩ | અ | પુનઃ પ્રાપ્તિની રીતો જણાવો.<br>કોમીયમ પ્લેટિંગની રીત આકૃતિસહ સમજાવો.                                                                 | ૦૭       |
|          | બ | નિર્ણયવૃક્ષ શું છે ? નિર્ણયવૃક્ષ બનાવવા સંકળાયેલા મુદ્દાઓ જણાવો.<br>અથવા                                                             | ૦૭       |
| પ્રશ્ન-૩ | અ | પુનઃપ્રાપ્તિની રીતોની પસંદગીને અસરકર્તા પરિબલો ટૂંકમાં સમજાવો                                                                        | ૦૭       |
|          | બ | જ્યારે પેટ્રોલ એન્જીન સ્ટાર્ટ થતું નથી ત્યારે તે ક્ષતિને શોધવા માટેનું નિર્ણયવૃક્ષ બનાવો.                                            | ૦૭       |
| પ્રશ્ન-૪ | અ | મશીન પાર્ટસની ક્લીનીંગની જરૂરિયાત જણાવો. મશીન પાર્ટસની ડીગ્રીસિંગ અને ક્લીનીંગ કરવાની રીતો સમજાવો.                                   | ૦૭       |
|          | બ | રીપેર કોમ્પ્લેક્ષીટી શું છે ? યંત્રના નિભાવ કાર્યક્રમમાં રીપેર કોમ્પ્લેક્ષીટીનો ઉપયોગ સમજાવો.<br>અથવા                                | ૦૭       |
| પ્રશ્ન-૪ | અ | ૧. સબ એસેમ્બલીઓ ખોલી તેના પાર્ટસ છુટા પાડવાના મુદ્દાઓ જણાવો.<br>૨. પુનરાવર્તિત તપાસણી માટે ધ્યાનમાં લેવાના પરિબલો જણાવો.             | ૦૪<br>૦૩ |
|          | બ | અટકાવ નિભાવની વ્યાખ્યા આપો. અટકાવ નિભાવનાં ફાયદાઓ જણાવો.                                                                             | ૦૭       |
| પ્રશ્ન-૫ | અ | સારા અટકાવ નિભાવ માટે મદદરૂપ બાબતોની યાદી બનાવો અને તેનાથી અટકાવ નિભાવ કાર્યની કાર્યક્ષમતા અને અસરકારકતા કેવી રીતે વધે છે તે સમજાવો. | ૦૭       |
|          | બ | ૧. ‘ વેઇન ’ એનાલીસીસ સમજાવો.<br>૨. ‘ કંડીશન મોનીટરીંગ ’ ની જરૂરિયાત સમજાવો.                                                          | ૦૪<br>૦૩ |
|          |   | અથવા                                                                                                                                 |          |
| પ્રશ્ન-૫ | અ | અકસ્માતની વ્યાખ્યા આપો. ઔદ્યોગિક એકમમાં થતા અકસ્માતનાં પરિણામો જણાવો.                                                                | ૦૭       |
|          | બ | ૧. ‘ રીકંડીશનીંગ ’ નાં ફાયદાઓ જણાવો.<br>૨. ‘ ઇરેક્શન ’ પદ સમજાવો. ઇરેક્શન વર્કમાં વપરાતી સાધન સામગ્રીઓ જણાવો.                        | ૦૪<br>૦૩ |